

A KÚRIA Budapesten, a 2012. év október hó 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A számvitel rendje megsértésének vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Nyíregyházi Városi Bíróság 40.Bk.1181/2011/2. számú végzését megváltoztatja.

A terheltet az ellene a Btk. 289.§ (3) bekezdésébe ütköző számvitel rendje megsértésének vétsége miatt emelt vád alól felmenti.

Elrendeli a pénzbüntetés címén befizetett összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával együtt a terhelt részére történő visszatérítését.

A felülvizsgálat során felmerül 4.210 (négyezer- kettőszáztíz) forint bünygi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Nyíregyházi Városi Bíróság a 2010. december 6. napján - tárgyalás mellőzésével meghozott - 40.Bk.1181/2011/2. számú végzésével a terhelttel szemben számvitel rendje megsértése vétsége [Btk. 289. § (3) bekezdés] miatt 100 napi tétel, napi tételenként 2500 Ft, összesen 250.000 pénzbüntetést szabott ki. Az első fokú bíróság végzése - jogorvoslat hiányában - 2012. január 5. napján jogerőre emelkedett.

A jogerős ügydöntő határozat tényállásának lényege szerint az I. rendű terhelt 2009. február 18. napjától üzletvezetésre és képviseletre egyedül jogosult tagja volt a R. Kft.-nek. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság, mint gazdasági bíróság a 2010. január 13-án kelt határozatával elrendelte a társaság felszámolását és felszámolóként az I. Kft.-t jelölte ki. A terhelt 2010. decemberében észlelte a felszámolási eljárás elrendelését. A felszámoló felé azonban nem tett eleget a Csődtörvény 31. §-ában meghatározott kötelezettségeinek, sem a 30 napos határidőn belül, sem azt követően, így a felszámolás eljárás nem volt eredményesen lefolytatható. A bíróság a terhelt cselekményét a Btk. 289. § (3) bekezdésében felvett, és aszerint minősülő és büntetendő számvitel rendjének megsértése vétségének minősítette.

A jogerős ügydöntő határozattal szemben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség BF.945/2012/1. számon a 2012. március 26. napján felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a Be. 416. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján, a Btk. 2. §-ában írt anyagi jogi szabály megsértése miatt.

Az indítványozó szerint a terhelt cselekménye az elkövetéskor hatályos Btk. 289. § (3) bekezdésében felvett számvitel rendje megsértése vétségének megállapítására volt alkalmas. Az egyes büntetőtörvény vonatkozású törvények módosításáról szóló 2011. évi CL. tv. 17. §-a alapján azonban 2012. január 1-jei hatállyal a Btk. 289. § (3) bekezdés értelmében a számvitel rendje megsértésének a felszámolási eljárás során elkövetett vétsége már nem bűncselekmény. Erre figyelemmel a végzés jogerőre emelkedésének időpontjában, azaz 2012. január 5-én a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására a büntető anyagi jogi szabályok megsértésével került sor.

A Legfőbb Ügyészség BF.1028/2012. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt fenntartotta. Indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot változtassa meg, és a terheltet az ellene emelt vád alól - bűncselekmény hiányában - mentse fel. Az iratokat ugyanakkor küldje meg a NAV Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei adóigazgatóságának az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. tv. 172. §-ának (15) bekezdésében írt mulasztási bírság, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróságnak a Cstv. 33. § (1) bekezdésében írt pénzbírság kiszabásának megfontolása céljából.

A felülvizsgálati indítvány alapján a Kúria a Be. 420. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, melyen a legfőbb ügyész képviselője az írásbeli indítvánnyal egyezően szólalt fel.

A terhelt védője a felülvizsgálati indítvánnyal egyetértett és csatlakozott az ügyészi indítványhoz.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt alaposnak találta.

A 2012. január 1-jét megelőzően hatályos Btk. 289. §-ának (3) bekezdése szerinti számvitel rendje megsértésének a felszámolási eljárás alatt elkövetett vétségét az valósította meg, aki a számvitelről szóló törvényben (2000. évi C. tv.), vagy a felhatalmazásán alapuló jogszabályokban (így a többször módosított 1991. évi IL. tv. (Cs.tv) 31. § (1) bekezdésében tételesen) előírt kötelezettségét nem teljesítette, és ezzel a magatartásával a felszámolási eljárás eredményes lefolytatását megghiúsította.

A Be. 416. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozatával szemben felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető jog anyagi szabályainak megsértése miatt került sor. A Be. 423. §-ának (1) bekezdése ugyanakkor kötelezően előírja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. Mindebből következően az egyes jogkérdések kizárólag az ítéleti tényállás alapján bírálható el.

Az irányadó tényállás szerint pedig a terhelt 2010. decemberében értesült az általa vezetett társaság felszámolási eljárásának elrendeléséről. Ezt követően - annak ellenére, hogy a Cstv. 31. §-ában meghatározott kötelezettségei teljesítésére lehetősége lett volna, a törvényben biztosított 30 napos határidőn belül ennek nem tett eleget, így a felszámolás eredményes lefolytatását megghiúsította.

Az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének időpontjában azonban a fenti magatartás már nem volt bűncselekmény. A Btk. 2. §-a alapján a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni, egyébként az új törvénynek nincs visszaható hatálya.

A felülvizsgálati indítvány előterjesztője okszerűen hivatkozott arra, hogy a büntető törvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezés alkalmazásánál a cselekmény elbírálásának az ideje az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napja (BH 2009.231.).

A Nyíregyházi Városi Bíróság tárgyalás mellőzésével meghozott végzése ugyanakkor 2012. január 5. napján emelkedett jogerőre, mely időpontban a hatályos Btk. 289. § (3) bekezdése szerint a terhelt magatartása (az ún. adminisztratív csődbüntett) már nem minősült bűncselekménynek a 2012. január 1-jén hatályba lépett módosító tv. rendelkezéseire figyelemmel.

Mindezek alapján az eljáró bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét a számvitel rendje megsértésének vétségében.

A Kúria ezért a felülvizsgált határozatot a Be. 427. § (1) bekezdés a) pontja alapján megváltoztatta és maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot. A terheltet a Be. 331. § (1) bekezdése alapján a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel - bűncselekmény hiányában - az ellene emelt vád alól felmentette.

Az adózás rendjéről szóló és az elkövetés idején is hatályban lévő 2003. évi XCII. tv. 172. §-ának (15) bekezdése alapján az adóhatóság az e törvényben, adótörvényben, illetőleg e törvények felhatalmazásán alapuló más jogszabályban megállapított kötelezettségének az e szakaszban nem szabályozott megszegése miatt a magánszemély adózót 50.000, más adózót 100.000 forintig terjedő mulasztási bírsággal sújthatja.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 33. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint a bíróság az adott gazdálkodó szervezettől a felszámolás kezdő időpontját megelőző évben felvett bevételének 50%-áig, vagy - ha a vezető bevétele nem állapítható meg - 2 millió forintig terjedő pénzbírsággal sújthatja a gazdálkodó szervezet vezetőjét, aki a 31. §-ban foglalt kötelezettségét elmulasztotta, vagy azt késedelmesen teljesíti, valótlan adatokat közöl, a felszámolóval való együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

A legfőbb ügyész indítványának megfelelően ezért a Kúria az iratokat a mulasztási bírság, illetve a pénzbírság kiszabásának megfontolása céljából az adóigazgatóságnak, illetve a felszámolási bírósággént eljáró megyei bíróságnak megküldeni rendelte.

A Kúria a pénzbüntetés címén befizetett összeg, valamint annak törvényes kamatát a Be. 585. §-ának (1) bekezdése alapján rendelte visszatéríteni a terheltnek.

A felülvizsgálat során a kirendelt védő eljárásával összefüggésben felmerült bűnügyi költséget a Be. 419. §-a alapján az állam viseli.

A Kúria ítélete elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatot pedig a Be. 416. §-ának (4) bekezdés b) pontja kizárja.

Budapest, 2012. október 9.

Dr. Csere Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Csák Zsolt s. k.
előadó bíró , Dr. Vaskuti András s. k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző
MGy